

SPIS TREŚCI:

Stacja Kultura w Rumi

Centrum Informacji
Naukowej i Biblioteka
AkademickaBiblioteka Uniwersytetu
Warszawskiego

Biblioteka Jagiellońska

Biblioteka Raczyńskich

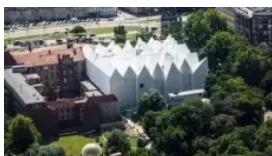
Biblioteka w Opolu

Galeria Książki w
Oświęcimiu

Sopoteka

Biblioteka w Czarnym
BorzeBiblioteka Grafit we
Wrocławiu

ZOBACZ TAKŻE:

Mała skala, duży efekt.
Architektura na prowincji2015: architektura w domu,
szkole, pracyW Rumi jest najpiękniejsza
biblioteka świataInternauci wybiorą Bryłę Roku
2014

ARTYKUŁY Z KATEGORII LITERATURA

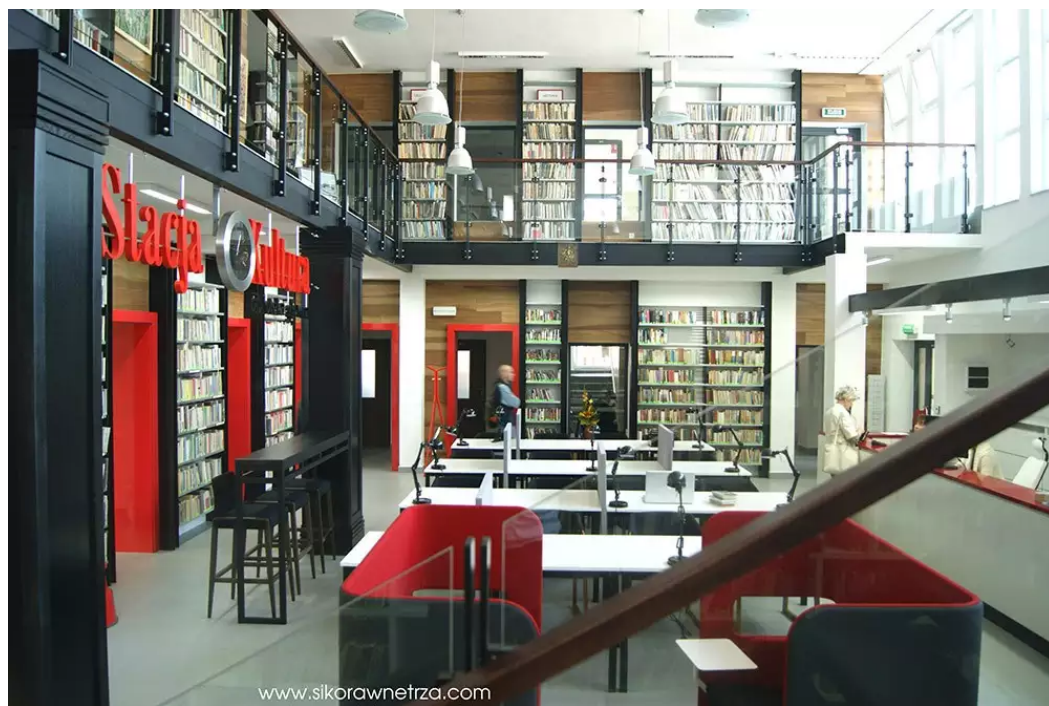
KOLEJNY ARTYKUŁ >

10 niezwykłych bibliotek w Polsce

Agnieszka Warnke
2016/10/30

Dawniej były tylko miejscem gromadzenia zwojów, z czasem stały się skarbcem chroniącym bezcenne woluminy, dzisiaj aspirują do miana otwartych, nowoczesnych centrów kultury. Wybraliśmy te najpiękniejsze i najbardziej intrygujące, białe kruki wśród polskich bibliotek.

Stacja Kultura w Rumi

Wnętrze biblioteki dworca kolejowego w Rumi projektu Sikora Wnętrza, fot. dzięki uprzejmości Sikora Wnętrza / www.sikorawnetrza.pl

Przysłowie "nie oceniaj książki po okładce" doskonale pasuje do dworca kolejowego w Rumi. Solidnie zmodernizowany, choć nierzucający się w oczy budynek z 1958 r. kryje w sobie prawdziwą perłę – innowacyjne centrum kultury. W eleganckiej i przytulnej, podzielonej na strefy przestrzeni mieszczą się: wypożyczalnia, pracownia fotografii, malarstwa i rzeźby, kącik dla najmłodszych (z literaturą i zabawkami edukacyjnymi), stanowiska komputerowe na antresoli, sale konferencyjne oraz biura organizacji pozarządowych. Każdy, kto czuje pociąg do literatury, może przyjść do dawnej poczekalni przekształconej w czytelnię i z książką w dłoni wygodnie rozsiąść się na kanapach inspirowanych wyglądem przedziałów. To nie jedyny kolejowy akcent: czarno-czerwone elementy nawiązują do barw starej lokomotywy, regały stylizowane są na tory kolejowe, a upływający czas odmierza dworcowy zegar.

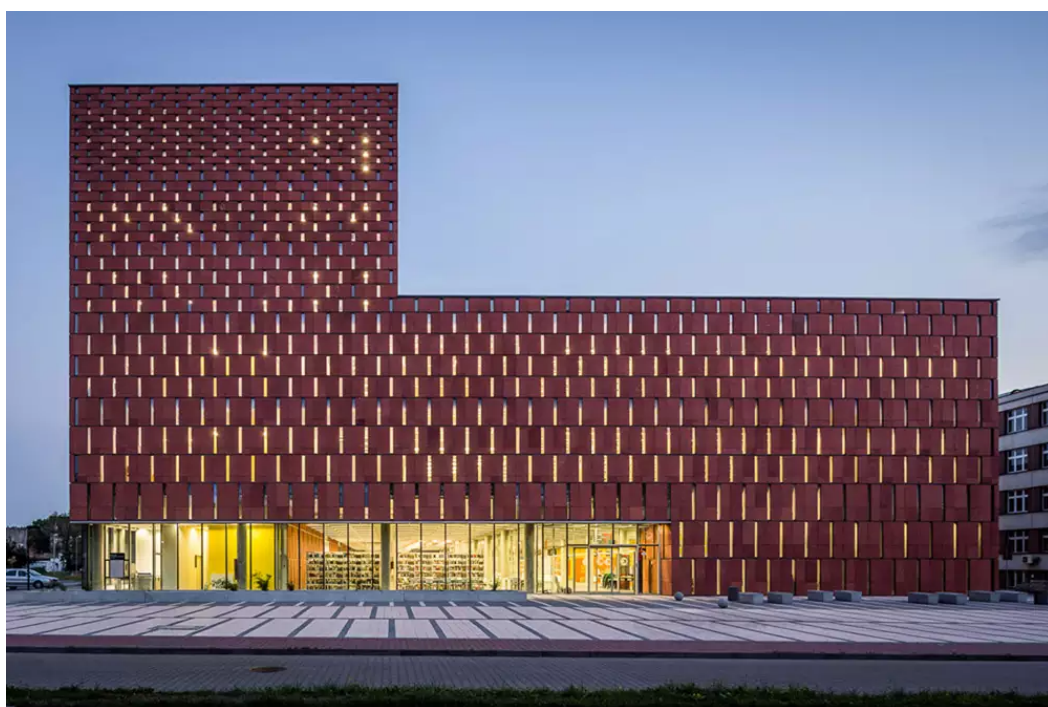

Więcej zd

Dworzec kolejowy w Rumi proj. Sikora Wnętrza – Galeria

Stacja, otwarta we wrześniu 2014 r., nie straciła swojej pierwotnej funkcji, jednak obszar dworca obsługującego głównie kolej podmiejską zajmuje zaledwie 20 proc. całości. Zachwycający projekt Jana Sikory (**Sikora Wnętrza**) przyciąga nie tylko mieszkańców miasta (liczba czytelników wzrosła o 50 proc.), lecz także zazdrosne spojrzenia miłośników architektury z całego świata. Jury prestiżowego amerykańskiego konkursu Library Interior Design Awards uznało **Stację Kultura** za **najpiękniejszą bibliotekę globu** w kategorii Single Space Design. Ta lokalna przestrzeń na światowym poziomie jest obowiązkowym przystankiem dla wszystkich amatorów książek i niebanalnych aranżacji wnętrz.

Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka

Biblioteka Akademicka w Katowicach, fot. Jakub Certowicz / CINIbA

Jorge Luis Borges opisywał wszechświat jako wysnioną Bibliotekę o nieokreślonej liczbie sześciobocznych galerii, nieskończenie wielu piętrach, spiralnych schodach i wszystkich książkach świata. Namiastkę tajemniczości tej utopijnej wizji udało się zachować autorom **księżnicy dwóch katowickich uniwersytetów** – śląskiego i ekonomicznego – architektom z pracowni HS99. Niełatwo oszacować liczbę kondygnacji ani wielkość księgozbioru ułożonego na blisko 60 km półek. Wnętrze wykonane z geometryczną precyzją daje poczucie harmonii i wyciszenia. Wyjątkowy klimat tworzą

natomiast po zmierzchu sztuczne światło układa mozaikę ciemnych i jasnych pól na powierzchni budynku.

Bryła o kształcie dwóch przenikających się prostopadłościanów różnej wielkości idealnie komponuje się z urbanistycznym krajobrazem Katowic. Intensywny kolor piaskowca (mieszkańcy nazywają gmach "rudzielcem") to ukłon w stronę ceglanej zabudowy sąsiednich obiektów przemysłowych czy śląskich familoków. Wielokrotnie nagradzaną realizację powołano do życia w 2012 r.

Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego

Budynek Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, 1994-1999, projekt: Marek Budzyński, Zbigniew Badowski, fot. Marek Budzyński Architekt Sp. z o.o.

"Hinc omnia" (z łac. "Stąd wszystko") – głosi napis na wielkiej, otwartej księdze, wieńczącej wejście do uniwersyteckiej skarbnicy wiedzy. Strzegą ją ustawione na kolumnach rzeźby czterech mędrców: Kazimierza Twardowskiego, Jana Łukasiewicza, Alfreda Tarskiego, Stanisława Leśniewskiego. Zanim jednak przekroczymy próg głównego gmachu, musimy wejść w tzw. uliczkę – pasaż przykryty przeszklonym dachem, łączący dwa budynki. Frontową część o kształcie rogala wynajmują instytucje komercyjne, a jego fasadę zdobi 8 tablic z tekstami w różnych językach, notacją matematyczną oraz fragmentem Etiudy b-moll **Karola Szymanowskiego**. Ideą architektów **Marka Budzyńskiego** i Zbigniewa Badowskiego było uzyskanie wrażenia przejścia z targowiska do świątyni, przytłoczenie monumentalną i otwartą przestrzenią, zderzenie tradycji z nowoczesnością (katalogi kartkowe obok stanowisk komputerowych).

Na dachu oddanej do użytku w 1999 r. biblioteki na Powiślu trzy lata później otworzono ogród. Zaprojektowany przez Irenę Bajerską, jest jednym z największych i najpiękniejszych ogrodów dachowych w Europie. Jego dolną i górną część o łącznej powierzchni ponad 1 ha spaja strumień z kaskadowo spływającą wodą. Na wyższym poziomie rozdzielone strefy: kamienista, gładka, sucha i zielona (zawierająca także

panoramę stolicy lub przez okna zajrzeć do wnętrza gmachu.

Z okazji 200-lecia istnienia biblioteki i uczelni Amazon przekazał 200 czytników Kindle, które będą mogli wypożyczyć studenci. W ten sposób BUW stanie się największą – i jedyną uniwersytecką – kindloteką na Starym Kontynencie.

Biblioteka Jagiellońska

Biblioteka Jagiellońska w Krakowie, fot. dzięki uprzejmości architekta

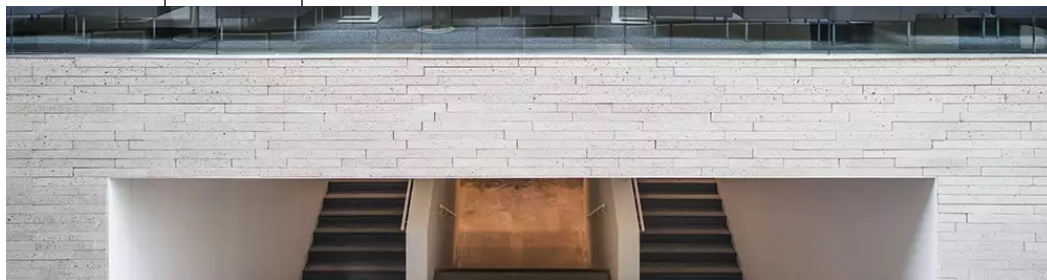
Jeśli już mowa o bibliotekach uniwersyteckich, to na liście nie mogło zabraknąć popularnej **Jagiellonki**. Książnica najstarszej uczelni w Polsce parokrotnie zmieniała swoją siedzibę, by jeszcze przed II wojną światową stanąć przy al. Mickiewicza, będącej częścią Alei Trzech Wieszczów w Krakowie. Monumentalny i szlachetny gmach na rzucie litery "T" wykonano według szkiców Wacława Krzyżanowskiego. Czytelnię główną otoczono galeriami, klatka schodowa nabrała pałacowego charakteru, a lekkie i świetliste wnętrza pasowały do elewacji, mającej sprawiać wrażenie rzędów książek ustawionych na półkach. Po wojnie ten modernistyczny budynek rozbudowywano dwukrotnie: w latach 1961-63 przedłużono tylną część biblioteki według pomysłu Jerzego

Wierzbickiego, a w okresie 1995-2001 dostawiono skrzydło z wejściem od ulicy Oleandry – zgodnie z koncepcją **Romualda Loeglera**.

Biblioteka Jagiellońska, uznawana za książnicę narodową, gromadzi swoje zbiory od XIV w., kładąc nacisk na publikacje z zakresu humanistyki. Kompletuje i archiwizuje wszystkie druki polskie wydane w kraju i za granicą. Jej bogaty księgozbiór wraz z bibliotekami instytutowymi liczy ponad 7,5 mln pozycji, w tym wiele manuskryptów i starodruków. Do najcenniejszych zabytków języka polskiego należą: XV-wieczny zapis **"Bogurodzicy"**, rękopisy **"De revolutionibus..."** Mikołaja Kopernika czy Scherza E-dur **Fryderyka Chopina**, a nawet **"Liber viginti artium"** – **"Księgę dwudziestu sztuk"**, którą legenda związała z mistrzem Twardowskim (plamę na pergaminie uznano za odcisk łapy szatana). Zapewne takie miejsce miał przed oczami Umberto Eco, gdy mówił o bibliotece, która "staje się przygodą", i o "odkrywaniu książek, których istnienia się nie podejrzewało".

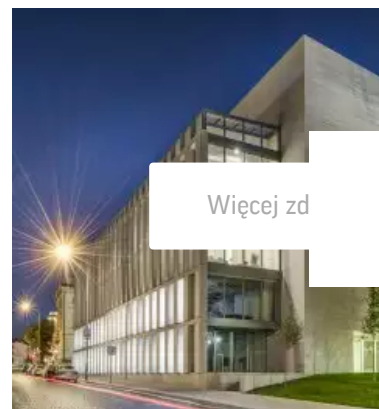
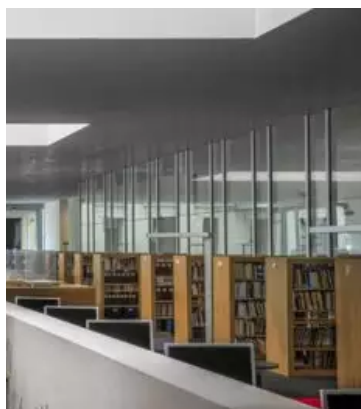
Biblioteka Raczyńskich

Biblioteka Raczyńskich, Poznań, projekt: JEMS Architekci, fot. Juliusz Sokołowski

Historia tej placówki sięga 1829 r., kiedy to hrabia Edward Raczyński otworzył regionalny ośrodek kultury polskiej pod zaborem pruskim. Klasycystyczny pałac, przypisywany francuskim architektom Charlesowi Percierowi i Pierre-Francois Fontainowi a inspirowany paryskim Luwrem, stanął frontem do placu Wolności w Poznaniu. Podstawą księgozbioru pierwszej na ziemiach polskich biblioteki publicznej była prywatna kolekcja fundatora. Dziś książnica czuwa nad archiwami **Józefa Ignacego Kraszewskiego, Kazimierzy Hłakowiczówny** czy **Henryka Sienkiewicza**.

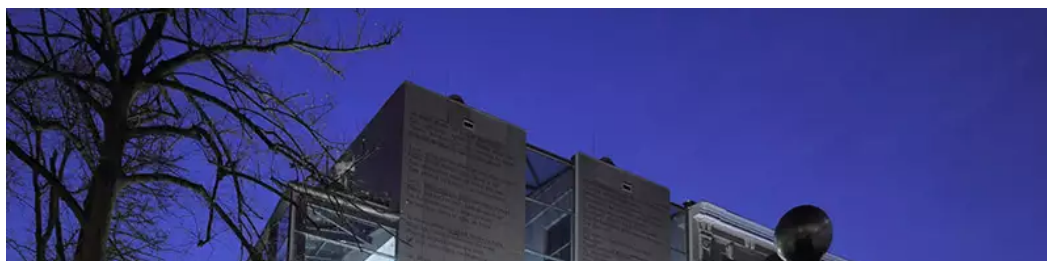

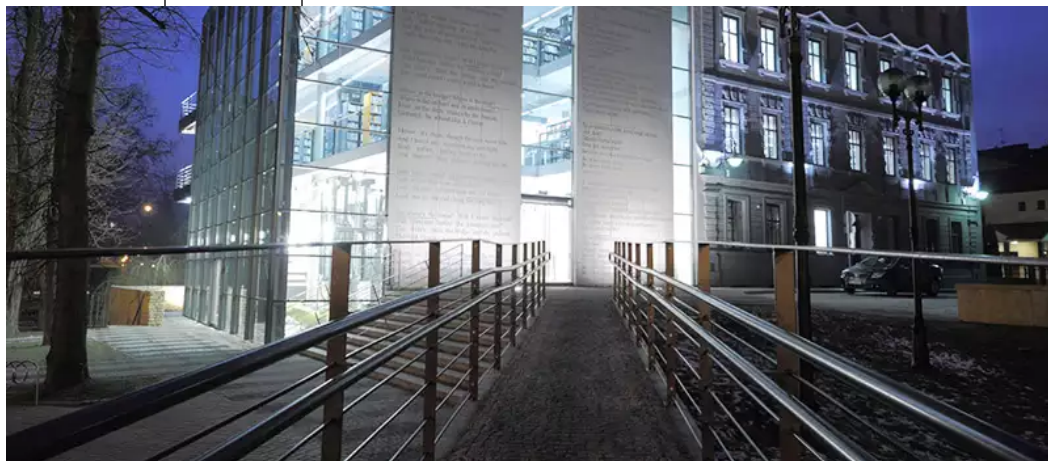
Więcej zd

Rozbudowa Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu [galeria]

Rozproszone w wielu filiach zbiory postanowiono ponownie zebrać w głównym gmachu w centrum miasta. Warszawska pracownia JEMS Architekci stanęła przed niełatwym zadaniem. Należało opracować projekt **rozbudowy biblioteki** tak, aby nie zatracić jej historycznego kontekstu. Autorzy wywiązali się z tego znakomicie: stworzyli siedmiokondygnacyjne skrzydło na tyłach budynku, scalone ze starą częścią szklanym łącznikiem. Nowa fasada stanęła w 2013 r. i jest współczesną interpretacją rzędu kolumn na zabytkowej elewacji. Zwiększa powierzchnię placówki niemal trzykrotnie. Niecodziennym rozwiązaniem było umieszczenie magazynów książek na górnych piętrach, które pozbawiono okien w celu ochrony cennych woluminów. Środkowe kondygnacje przeznaczono na czytelnie i pracownie, a parter zajęły herbaciarnia, biblioteka dla dzieci i galeria sztuki.

Biblioteka w Opolu

Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu: projekt: Architop (Małgorzata Zatwarnicka, Andrzej Zatwarnicki), fot. materiały prasowe pracowni Architop

Nie tylko Poznań stawia na dialog przeszłości ze współczesnością. Na skraju starego miasta w Opolu, w sąsiedztwie filharmonii, gotycko-barokowego klasztoru oo. Franciszkanów i Muzeum Jeńców Wojennych, wzniesiono nowoczesny gmach Miejskiej Biblioteki Publicznej. Prostą formę od XIX-wiecznej kamienicy oddziela przeszklona szczelina, otwierająca przestrzeń budynku na planty i kanał Młynówka. Wewnętrzne kładki i pomosty umożliwiają swobodne przejście między starą a nową zabudową.

Przestronna biblioteka mieści m.in.: wypożyczalnię z wolnym dostępem, bogatą mediatekę, "Pokój bajek", czytelníę komputerową, fotogalerię, salę konferencyjną i kawiarnię. Z zewnątrz wzrok przykuwa niesamowita elewacja z wypisanymi tekstami **Edwarda Stachury**. Projekt książki autorstwa pracowni Architop Andrzej Zatwarnicki otrzymał w 2011 r. Nagrodę SARP za najlepszy obiekt architektoniczny wzniesiony ze środków publicznych oraz wygrał konkurs Polska Architektura XXL.

Galeria Książki w Oświęcimiu

Galeria Książki w Oświęcimiu, projekt: pracownia projektowa S2 Susuł&Strama Architekt, fot. materiały prasowe pracowni

5 tys. m² powierzchni. podziemny garaż. dwie małe sale kinowe. kawiarnia. hawialnia

centrum handlowego, ale oświęcimskiej biblioteki, która ma je imitować. Niby wszystko się zgadza: rozplanowanie pomieszczeń na kilku poziomach odpowiada układowi galerii, do obiektu można wejść z dwóch stron jak do pasażu handlowego, a wewnątrz zalewa blask tęczyowych refleksów – poziomy układ ceramiki zewnętrznej załamuje wiązkę światła, a elewacji nadaje charakter żaluzji. Tylko na półkach zamiast towaru leżą książki.

Galeria Książki w Oświęcimiu [galeria]

Konkurs na realizację nowego gmachu miejskiej biblioteki, która odpowiadałaby na pytanie: jak dotrzeć z książką do przeciętnego obywatela, wygrała pracownia projektowa S2 Susu&Strama Architekci. Łącząc funkcję edukacyjną z rekreacyjną, nazwano rzecz po imieniu. Galeria Książki otworzyła się na czytelników w 2011 r. i została wpisana na europejską listę najlepszych nowych bibliotek, którą opublikował serwis World Architecture News.

Sopoteka

"Sopoteka", aranżacja wnętrza : Jan Sikora, fot. materiały prasowe projektanta

Plażowanie z ulubioną książką niezależnie od pogody? To możliwe dzięki multimedialnej bibliotece w Sopocie, zlokalizowanej w przydworcowym centrum handlowym. Aranżację wnętrza powierzono Janowi Sikorze, a sądząc po sukcesie jego

Otwarte pod koniec 2015 r. miejsce inspirowane jest sopocką plażą i przyrodą, nowatorcko łączy eleganckie drewno, harmonijną biel i naturalną zieleń. Obok wydzielonych przestrzeni do pracy czy spotkań, Sopoteka zachęca do korzystania ze "Strefy koszy plażowych" – wyciszone, indywidualne stanowiska – czy "Strefy plażowania", gdzie można oddać się lekturze w niekrępującej pozycji na leżakach. Biblioteka oferuje sztukę w każdym wydaniu: słowo, obraz i muzyka, zarówno tradycyjne, jak i cyfrowe. Odbywają się tutaj spotkania autorskie, warsztaty oraz wydarzenia cykliczne, m.in. Literacki Sopot. Gorący sezon na kulturę trwa przez cały rok.

Biblioteka w Czarnym Borze

Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnym Borze, projekt: ISBA Grupa Projektowa, inwestor: Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnym Borze, 2011-2012, fot. <http://isba.com.pl>

Również niewielkie wsie mogą szczycić się piękną biblioteczną architekturą. W Czarnym Borze na Dolnym Śląsku w 2014 r. oddano do użytku budynek pełniący funkcję gminnego centrum kultury. Architekci z wrocławskiej pracowni ISBA Grupa Projektowa postawili na funkcjonalność, elegancję oraz prostotę z nutką ekstrawagancji. Przeszklony cokół z przestrzenią ekspozycyjną i kawiarnią stanowi podstawę dla wykończonej drewnem attyki. Wysoki dach okrywa salę biblioteczną i szeroki hall, tworząc w ten sposób osłonięty dziedziniec pobliskiej szkoły, a jego wznosząca się linia nawiązuje do sąsiednich wzgórz.

Przestrzeń zarezerwowaną dla czytelników utrzymano w ascetycznej stylistyce: betonowe posadzki, ściany z cegły, odsłonięta żelbetowa konstrukcja. Surowe wnętrze rozplanowano wokół dwóch owalnych brył – jedna to punkt obsługi i kawiarenka, druga stanowi obudowaną regałami salę komputerową i czytelną. W budynku nie zabrakło również miejsca dla sali widowiskowej i pracowni artystycznej. Gminna biblioteka to nie wyłącznie wypożyczalnia książek, ale bogata oferta kulturalna i – przede wszystkim – miejsce spotkań lokalnej społeczności.

Biblioteka Grafit we Wrocławiu

Biblioteka Grafit we Wrocławiu, fot. Tomasz Szambelan / AG

Namysłowska 8 to adres nowoczesnego ośrodka multimedialnego i literackiego we Wrocławiu. Placówka działa od marca 2015 r. w miejscu niedoszęłego centrum biznesu – Hali Grafit, a powstała w wyniku połączenia 4 innych filii biblioteki publicznej. Przyciąga swoimi zasobami (35 tys. książek i czasopism, 5 tys. filmów na DVD, 2 tys. płyt z muzyką, audiobooków, gier komputerowych), różnorodną ofertą kulturalną i nietuzinkowym wnętrzem. Na posadzce namalowano czerwoną wstęgę – znak rozpoznawczy wrocławskich bibliotek – która rozwarstwia się na kwadraty. Jej barwa kontrastuje z dominującą bielą. Poza wypożyczalnię wyznaczono też miejsce spotkań, kącik malucha czy strefę relaksu z trybuną. Za aranżację odpowiada pracownia projektowa Synergia w składzie: Anna Bać, Krzysztof Cebrat, Piotr Michalski i Sandra Piasek (Małgorzata i Mateusz Sum współpraca konkursowa).

Biblioteka Grafit we Wrocławiu [galeria]

Biblioteka Grafit i cały Wrocław stoją przed czytelnickým wyzwaniem i organizacją międzynarodowego Kongresu Bibliotekarzy 2017, a tytuł **Światowej Stolicy Książki UNESCO** dodatkowo zobowiązuje.

Agnieszka Warnke, październik 2016

Urna w bibliotece, czyli jak się palą książki

Oprócz strat ludzkich i materialnych wojna w Polsce przyniosła gigantyczne straty kulturalne... [CZYTAJ DALEJ »](#)

LITERATURA

Książki lubią kawę

Kameralne księgarnie coraz częściej przekształcają się w mini centra kultury, integrując lokalną... [CZYTAJ DALEJ »](#)

LITERATURA

KUCHNIA POLSKA

DESIGN

Mała skala, duży efekt. Architektura na prowincji

W mniejszych polskich miastach powstają niewielkie, dopasowane do lokalnych potrzeb i lokalnych... [CZYTAJ DALEJ »](#)

TAGI:

STACJA KULTURA W RUMI

BIBLIOTEKA UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO

CINIBA

BIBLIOTEKA RACZYŃSKICH

BIBLIOTEKA JAGIELLOŃSKA

SOPOTEKA

BIBLIOTEKA W CZARNYM BORZE

BIBLIOTEKA W OPOLU

GALERIA KSIĄŻKI W OŚWIĘCIMIU

BIBLIOTEKA GRAFIT

BIBLIOTEKA

Komentarze: 0

Sortuj według

Najstarsze

Dodaj komentarz...

 Facebook Comments Plugin

Udostępnij

Podobał Ci się nasz artykuł?

Zapisz się na newsletter

Podaj adres e-mail

ZAPISZ SIĘ!

☐ Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002r. nr 101, poz.926) wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Instytut Adama Mickiewicza (IAM) z siedzibą w Warszawie (00-560), przy ul. Mokotowskiej 25. Podanie danych jest dobrowolne. Użytkownikom przysługuje prawo dostępu do swoich danych i ich poprawiania.

ZOBACZ TAKŻE:

**O
Paderewskim
w Bibliotece
Jagiellońskiej**

MUZYKA

**Jacek
Damiński.
Makroformy**

ARCHITEKTURA

**Wanda
Czełkowska.
Retrospekcja**

SZTUKI
WIZUALNE

**O PRL-u bez
nostalgii**

KOMIKS

**Muzyczne
eksperymenty
w Oslo,
Sztokholmie i
Moskwie**

MUZYKA

**Bill Johnston
z laurem za
przekład
Różyckiego**

LITERATURA

**Prof.
Purchla: chcę
bronić
światowego
dziedzictwa
przed
upolitycznien
iem [wywiad]**

**Żanna
Słoniowska z
Nagrodą
Conrada 2016**

LITERATURA